

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden 2015-08-20 Yrkande/reservation

Ärende 5.4 Trafik- och verksamhetsbeställning för år 2016 (TSN 2015-149)

Vänsterpartiet i Östergötland har tidigare ställt sig kritisk till den omfattande nedläggning av landsbygdstrafiken som Trafik- och samhällsplaneringsnämnden planerar. Vi har också avvisat det bakomliggande beslutet om att pressa ner samhällsfinansieringsgraden gällande kollektivtrafiken till 50 % till 2020. Precis som vi varnade för har denna målsättning fått konsekvensen att mycket av det som finns kvar av kollektivtrafiken på Östergötlands landsbygd läggs ner.

I underlag för beslutet (TSN 2015/123) föreslås att hela 29 linjer läggs ner medan 16 får reducerat utbud. I beslutet föreslås en enda av de 29 linjerna undantas efter dialog med kommunerna. Vänsterpartiet anser att de ekonomiska resurserna som används för landsbygdstrafiken inte bör minska utan istället användas effektivare för att ökat resandet. Genom innovativa lösningar som anropsstyrd trafik, samordning med färdtjänst och skolbussar samt smarta IT-system för betalning och bokning ska länstrafiken uppnå en bra kollektivtrafik även på landsbygden.

Eftersom att inget alternativt beslutsunderlag finns tillgängligt så föreslår vi att dagens linjer ligger kvar men att Östgötatrafiken får i uppdrag att skyndsamt utreda hur kollektivtrafikens resurser kan användas bättre på landsbygden via exempelvis nya linjedragningar, anropsstyrd kollektivtrafik med hög servicenivå eller liknande.

Avslutningsvis är "Närtrafik" ett intressant och i grunden bra koncept. Det är dock långt ifrån färdigt att besluta om på grundval av TSN 2015/123. Exempelvis kvarstår frågor om hur lång väntan på /förskjutning av resan kan bli och vid vilka tider Närtrafiken ska finnas tillgänglig. Det är inte heller acceptabelt att Periodkort och Reskassa inte gäller på Närtrafiken eftersom det ofta innebär att den som bor på landsbygden då får betala mångdubbelt mer för sina resor om den redan har ett periodkort.

Dessa föreslagna förbättringar av kollektivtrafiken finansierar vi med de extra pengar som Vänsterpartiet anslår till kollektivtrafiken i sitt regionala budgetförslag.

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden föreslås **BESLUTA**

Att fastställa att trafikbeställningen för år 2016 skall omfatta de av ÖstgötaTrafiken föreslagna utökningarna av trafiken.

Att nedläggningarna av linjerna som föreslås i "Underlag för trafik- och verksamhetsbeställning" (TSN 2015/123) avslås och de linjerna ingår i trafikbeställningen för 2016.

Att ÖstgötaTrafiken får i uppdrag att skyndsamt ta fram nya konkreta åtgärder för att effektivisera kollektivtrafiken och öka resandet på landsbygden.

Att utvecklingen av konceptet "Närtrafik" skall fortsätta och skyndsamt presenteras för nämnden för beslut.

Franco Sincic (V)

Pressmeddelande – Majoriteten lägger ner 28 landsbygdslinjer!

Vänsterpartiet gick idag emot majoritetens (S,C,MP,FP) beslut om att lägga ner busslinjer i Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnden. 28 av länets landsbygdslinjer läggs ner och hela 16 linjer fick reducerat utbud. Vänsterpartiets representant i nämnden är Franco Sincic från Mjölby:

- Det är tragiskt att majoriteten med Centerpartiets Göran Gunnarsson i spetsen med ett klubbslag lägger ner 27 linjer och därmed deltar i avvecklingen av Östergötlands landsbygd. Resurserna flyttas istället till Linköpings tätort där bussturer utökas. De östgötar som bor på landsbygden betalar också skatt till regionens kollektivtrafik, efter detta beslut får dom dock inte mycket för det.

Förslaget har också diskuterats med länets kommuner där alla utom Boxholm drabbas av nedskärningarna.

- Det är förvånande att majoriteten inte tagit intryck av dialogen med kommunerna där i stort sett alla uttrycker skarp kritik mot nedläggningarna. Kommunerna är särskilt oroliga över att elever i stora delar av länet inte kommer att kunna ta sig till skolan från 2016 avslutar Sincic. Det gör såklart att landsbygden kommer att tappa ännu fler ungdomar.

Handlingarna från mötet finns på:

<https://wssext.regionostergotland.se/Politiska%20dokument/Trafik%20och%20samhällsplaneringsnämnden/2015%20Trafik%20och%20samhällsplaneringsnämnden/2015-08-20/5.4Trafik-%20och%20verksamhetsbeställning%20för%20år%202016.pdf>

Underlaget :

<https://wssext.regionostergotland.se/Hela%20landstinget/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=/Hela%20landstinget/Trafik-%20och%20samh%C3%A4llsplaneringsn%C3%A4mnden/Trafikbest%C3%A4llning%202016&FolderCTID=0x012000AB0CEC8C2E8A99449722770DFAB197A5&View=%7b990EBFFD-D9FA-410A-9029-ED22B9E3F863%7d>

Bild på Franco Sincic:

<http://www.mjolby.se/4.78ba262d12ddc63e2e88000345/12.78ba262d12ddc63e2e88000352.html?state=showImage&imageId=18.e3d6c3514a069a770f37bb>

Argumentationspunkter:

- Vi finansierar vårt förslag om att behålla kollektivtrafiken med de 25 miljoner som V ville anslå till kollektivtrafiken i budgeten.
- Kommunerna och Vänsterpartiet står på samma sida i frågan. Nedläggningarna är inte acceptabla varken ur ett landsbygds- eller elevperspektiv.
- Väljarna kommer att straffa majoritetens nedläggningspolitik på landsbygden kommer i nästa val. Särskilt Centerpartiet – en gång i tiden ett landsbygdsparti, och Miljöpartiet – som väljarna kanske tror står för mer och bättre kollektivtrafik.
- Landsbygdens avfolkning och ekonomiska problem förstärks varje gång samhällsservice, som kollektivtrafik, försvinner.
- Vi ser absolut att det behövas nytänkande med anropsstyrd trafik och mer samordning av olika sorters transporter på landsbygden. Den avgörande skillnaden är att Vänsterpartiet inte vill flytta resurserna från landsbygden. Om dagens landsbygdslinjer inte fungerar optimalt så får man tänka om med nya linjer, nya dragningar eller kanske andra fordon. Politikernas uppgift borde alltså vara att använda resurserna för att få till en väl fungerande landsbygdstrafik, inte att lägga ner den.
- De som drabbas hårdast är ungdomar utan bil som inte kan ta sig in till tätorter och därför sannolikt kommer att lämna landsbygden tidigt. Och de äldre som inte längre kan köra eller vars partner dött och som då tvingas flytta om det inte finns kollektivtrafik.
- Klimatomställningen kräver att vi åker mer kollektivt, också på landsbygden där bilen är enda alternativet. De styrande partierna tycks också helt ha glömt målet om att dubbla kollektivtrafikresandet till 2020.

Frågeställningar på nämnden:

1. Vad beräknas Regionen spara på nedläggningen av de 27 linjerna och neddragningen på de 16? Vad kostar satsningarna i Norrköping och Linköping. Det är viktigt att veta inför ett sådant här stort beslut.
2. Enligt underlaget för trafikbeställningen skulle analysarbetet fortsätta och *”effekterna av förslagna åtgärder... studeras ytterligare och då speciellt hur resebehovet för de grundskoleelever som berörs av förändringarna i den allmänna kollektivtrafiken kan tillgodoses”*.
I beslutshandlingen står det trots att nästan samtliga kommuner var oroliga över elevernas transportmöjligheter att *”...konsekvenserna bedömdes inte vara av sådan omfattning att regionen funnit anledning till förändringar i föreslagen trafikbeställning”*. Kan nämnden verkligen ställa sig bakom en sådan formulering, vilka förslag på hur elevernas resbehov kan tillgodoses har egentligen framkommit från regionens sida? Närtrafiken är ju inte lämplig att utnyttja.
3. Hur kan nämnden besluta att införa ”Närtrafik” med basis i dokumentet (TN 2015-123). Det är ingen beskrivning av ett nytt trafikslag utan på sin höjd en skiss. Inget annat dokument hänvisas till i beslutshandlingen.

Exempelvis kvarstår frågor om hur lång väntan på resan/förskjutning av resan kan bli, hur långt i förväg beställningen måste ske och vid vilka tider Närtrafiken ska finnas tillgänglig. Det är inte heller acceptabelt att Periodkort och Reskassa inte gäller på Närtrafiken eftersom det ofta innebär att den som bor på landsbygden får betala mångdubbelt mer för sina resor om den redan har ett periodkort.

4. När det gäller linje 670 Ödeshög-Tranås undantogs den från nedläggning efter dialog med kommunen. Tydligt är intäkterna på linjen högre än ÖstgötaTrafiken kommit fram till eftersom 35 elever där har skolkort av modell ”Årsbiljett” som då inte redovisas på just den linjen. Är detta ett systemfel? Redovisas Årskort inte på rätt linje och gäller det fler av elevkortet? I så fall så innehåller intäktsanalysen systemfel och bör göras om från början innan beslut kan fattas.

Nu är beslutet fattat – masslakt av landsbygdsbussar

I torsdags 20/8 fattade Trafik- och Samhällsplaneringsnämnden i Region Östergötland beslut om att lägga ner 28 av länets landsbygdslinjer och reducera ytterligare 16. Det är sannolikt den största nedläggningen av resandebudet i länets historia. Majoriteten i nämnden leds av Centerpartiets Göran Gunnarsson men också S, MP och FP ingår i koalitionen som fattar beslutet. Vi i Vänsterpartiet var dom enda som sa nej och istället ville bevara och utveckla landsbygdstrafiken.

I stort sett samtliga av länets kommuner delar Vänsterpartiets uppfattning om att nedläggningarna är illa genomtänkta och gör landsbygden mindre attraktiv. Särskilt oroliga är man för att elever, särskilt på gymnasiet, i stora delar av länet inte längre kommer att kunna ta sig till skolan. Det gör såklart att landsbygden kommer att tappa ännu fler ungdomar.

Vi ser absolut att det behövas nytänkande med bl.a. anropsstyrd trafik, mer samordning av transporter, samarbeten med ideella aktörer, nya dragningar och fordon på landsbygden. Den avgörande skillnaden är att Vänsterpartiet inte vill flytta resurserna från landsbygden utan istället använda dem för att utveckla kollektivtrafiken där.

Att Centerpartiet, som en gång i tiden sågs som ett landsbygdsparti, går i spetsen för nedläggningarna och därmed den fortsatta avvecklingen av vår landsbygd är särskilt tragiskt. Alla som arbetat med landsbygdsfrågor borde veta att avfolkningen och de ekonomiska problem förvärras varje gång samhällsservice, som kollektivtrafik, försvinner.

Resurserna som sparas flyttas till stor del över till Linköpings tätort där bussturerna utökas. De östgötar som bor på landsbygden betalar också skatt till regionens kollektivtrafik, efter detta beslut får dom dock inte mycket för det.

Att miljöpartiet, som väljarna kanske tror står för mer och bättre kollektivtrafik, är också förvånande. På landsbygden är det enda alternativet till kollektivtrafik bilen. En seriös miljö- och klimatpolitik kräver att vi alla åker mycket mer kollektivt och då är det inte hållbart att fortsätta skära ner på busslinjerna.

Vi i vänstern tycker att politikens uppgift borde vara att använda resurserna för att få till en väl fungerande landsbygdstrafik istället för att lägga ner den. Tyvärr är vi ensamma om det bland Region Östergötlands partier

Franco Sincic (V) Trafik- och samhällsplaneringsnämnden